

Atodiad 1

(Cyng. = Cyngor Lawn , Cab=Cabinet , PALI = Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu, PGD =Pwyllgor Gwasanaethau Democraidd PS= Pwyllgor Safonau)

Darpariaethau	Disgrifiad	Darpariaeth Mewn Grym	Swyddog Cyfrifol	Camau Paratoi / Adnoddau	Amserlen
Rhan 1 Etholiadau	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ymestyn yr Etholfraint i oedran 16 i fyny ac hefyd pleidleiswyr tramor cymwys . Dyletswydd i godi ymwybyddiaeth o’r hawl. 2. Hawl i swyddogion Cyngor sefyll etholiad heb ofyn iddynt ymddiswyddo os nad ydynt yn llwyddiannus (eithrir swyddogion mewn swyddi gwleidyddol gyfyngedig) . 3. Hawl i Gyngor ddewis trefn Pleidleisio Mwyafrifol neu STV. 	<ol style="list-style-type: none"> 1 a 2 eisoes mewn grym (etholiadau Mai 2022) 3. Mai 2022 	<ol style="list-style-type: none"> 1,2 Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol (Swyddog Monitro) 3. Prif Weithredwr. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mae Tîm Prosiect mewn lle a swyddog wedi ei phenodi i ymgymryd a gwaith cyd-gordio ac ymgysylltu ynghyd ag elfennau eraill gyda grant y Llywodraeth. 2. I’w gynnwys mewn gwybodaeth ar gyfer darpar ymgeiswyr a briffio ar eu cyfer gan y Swyddog Canlyniadau . 3. Gellir adrodd yn benodol ar hyn i’r Cyngor newydd wedi i’r pŵer ddod i rym yn Mai 2022 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mae gwaith traws adrannol yma wedi cychwyn i sefydlu rhaglen waith sydd hefyd yn cynnwys materion cofrestru a gweinyddu etholiadau ehangach hefyd.
Rhan 2 Pennod 1 Pŵer cymhwysedd cyffredinol i Awdurdodau Lleol	Rhoi pŵer cymhwysedd cyffredinol i Brif Gyngor a rhai Cyngorau Tref a Chymuned Cymwys. Mae Cyngor yn ddibynnol ar hawl statudol i wneud unrhyw weithgaredd. Mae’r ddarpariaeth yma yn rhoi pŵer cyffredinol i weithredu heb ei gyfyngu i swyddogaeth benodol.	Hydref 2021	Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol (Swyddog Monitro)	Nodyn Briffio Adrannau ac Aelodau Cabinet	30 Mehefin 2021

<p>Rhan 3 Hybu Mynediad at Lywodraeth Leol,</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hawl i gynnal cyfarfodydd ffurfiol ar sail "hybrid" a rhithiol ond mae angen mabwysiadu Polisi 2. Rhoi hawl mynediad o bell gan aelodau ar sail statudol 3. Ymgorffori newidiadau i faterion megis cyhoeddi rhaglenni cyfarfodydd ac ymdrin a materion megis cyhoeddi penderfyniadau. 4. Dyletswydd i annog cyfranogiad y cyhoedd mewn materion megis penderfyniadau 6. Gofyn i fabwysiadu Strategaeth Cyfranogiad 7. Gofyn i fabwysiadu Cynllun Deisebau 8. Gosod gofyn statudol i we ddarlledu ystod o gyfarfodydd. 9. Gofyn cyhoeddi Canllawiau i'r Cyfansoddiad 	<p>1,2,3 Mewn Grym Mai 1 2021</p> <p>4- 9 Mewn grym Mai 2022</p>	<p>Pennaeth Cefnogaeth Gorfforaethol</p>	<p>Gwasanaeth Democratiaeth ac Iaith i arwain ar faterion yn ymwneud â mynediad o bell, cyfranogiad a chyhoeddi rhaglenni ayyb</p> <p>Gwasanaethau Cyfreithiol i arwain ar adolygu Cyfansoddiad a pharatoi Canllawiau .</p>	<p>Adrodd ar 1,2,3 i PGD a Cab Mehefin 2021 gyda adroddiad i'r Cyng. yng Ngorffennu gyda argymhelliad Polisi cyfarfodydd rhithiol.</p> <p>4- 7 adroddiad i Cab Hydref 2021.</p> <p>8 Adroddiad PGD Hydref 2021 gyda cais am adnoddau i'r cylch bidio ar gyfer 2022.</p> <p>9. Drafft i'r Pwyllgor PALL Hydref 2022.</p>
<p>Rhan 4 Gweithrediaethau, Aelodau, Swyddogion a Phwyllgorau Awdurdodau Lleol</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sefydlu swydd dan y disgrifiad "Prif Weithredwr" ar sail statudol gyda chyfrifoldebau penodol. 2. Caniatáu penodi aelodau fel cynorthwyon Aelodau Cabinet 3. Caniatáu rhannu swyddi aelodau Cabinet 4. Caniatáu rhannu swyddi Cadeiryddion ac Is Gadeiryddion 5. Arweinyddion Grwpiau a chyfrifoldeb statudol am ymddygiad eu haelodau 6. Gosod adroddiad Blyneddol Pwyllgor Safonau i'r Cynghorau ar sail statudol. 	<p>Mewn grym Mai 2022.</p>	<p>Pennaeth Gwasanaeth Cefnogaeth Gorfforaethol 5,6 Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol (Swyddog Monitro)</p>	<p>Gwasanaethau Cyfreithiol i arwain ar adolygu Cyfansoddiad a materion Cod Ymddygiad. Mae Swydd ddisgrifiad y Prif Weithredwr eisoes yna adlewyrchu y newid.</p> <p>Disgwylir cyhoeddi rheoliadau ar 2,3 a 4 . ac adroddir ymhellach pan fyddent wedi eu cyhoeddi.</p>	
<p>Rhan 5 Cydweithio gan Brif Gyngorau</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pŵer gweinidogion i sefydlu Cyd Bwyllgorau Corfforedig ("CJC's") . Mae'r rhain yn fath newydd o gorff llywodraeth leol. Byddent yn gorfforaethau gyda statws cyfreithiol eu hunain. 	<p>Mewn grym</p>	<p>Mae Gwynedd fel Awdurdod Lletyol Bwrdd Uchelgais Gogledd Cymru yn arwain ar brosiect i ymateb i'r drefn</p>	<p>Briffio Cyng. a Cab fel rhan o ymwybyddiaeth Deddf.</p>	<p>I'w sefydlu ond bydd angen i'r CBC fod yn weithredol ar</p>

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Arweinyddion y Cyngorau fydd aelodau craidd 3. Pŵer mandadu – Cynllunio Strategol, Trafnidiaeth, Llesiant Economaidd a Gwella Ysgolion. 4. Rheoliadau wedi eu cyhoeddi yn sefydlu CBC ar gyfer Gogledd Cymru fydd yn ymdrin a Cynllun Datblygu Strategol, Cynllun Trafnidiaeth Strategol a pŵer Llesiant Economaidd, y swyddogaethau yn weithredol o Mehefin 2022. 5. Hawl gan 2 neu fwy o gynghorau wneud cais i sefydlu drwy offeryn statudol. 		newydd yma .Bydd rhaglen waith ac adrodd yn ôl yn deillio o'r gwaith yma. Arweinir y Prosiect gan yr Arweinyddion a Prif Weithredwyr ar lefel rhanbarthol.	Adrodd ar oblygiadau rheoliadau sefydlu i Cabinet a Phwyllgorau Craffu	gyfer 2022 oherwydd y gofynion cyllidol..
Rhan 6 Perfformiad a Llywodraethu Prif Gynghorau a Dyletswydd Prif Gyngor i adolygu ei berfformiad yn barhaus	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sefydlu cysyniad o adroddiad perfformiad blynyddol statudol ac ymgynghori fel rhan o'r broses 2. Apwyntio "Panel" ar gyfer cynnal asesiad perfformiad Cyngor - 3. Angen am osod Amcanion Gwella (Gwerth Gorau) yn cael ei ddileu 4. Gofyn fod i 1/3 aelodau y Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu fod yn aelodau lleyg gan gynnwys y Cadeirydd - 5. Sefydlu ac enwi Pwyllgor Archwilio a <u>Llywodraethu</u> bellach yn statudol 6. Pwyllgor Archwilio a Lywodraethu yn mabwysiadu swyddogaeth trosolwg trefniadau cwynion 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mewn grym 2. Mai 2022 3. Mewn Grym 4. Dod i rym Mai 2022 5,6 Mewn Grym 	Prif Weithredwr a Pennaeth Cyllid o ran trefniadau y Pwyllgor Archwilio Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol (Swyddog Monitro) i weithredu newidiadau Cyfansoddiad 5 a 6.	Briffio Cyng. a Cab fel rhan o ymwybyddiaeth Deddf. PALI i arwain	1,2 Adroddiad PALI a Cabinet Gorffennaf 2021 5 a 6 adrodd Cyngor fel rhan o raglen diwygiadau Cyfansoddiad.
Rhan 7 – Uno ac Ailstrwythuro Prif Ardaloedd	Sefydlu fframwaith ar gyfer proses uno cynghorau pe fyddai cynllun o'r fath yn dod ymlaen.	Mai 2022	Prif Weithredwr	Briffio Cyng. a Cab fel rhan o ymwybyddiaeth er gwybodaeth	Eisoes wedi digwydd
Rhan 8 – Cyllid Llywodraeth Leol	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pwerau i fynnu gwybodaeth yn ymwneud â hereditamentau, gwybodaeth sy'n berthnasol wrth benderfynu a yw person yn atebol i dalu trethi annomestig, 2, Tynnu ymaith y pŵer i ddarparu ar gyfer Carcharu Dyledwyr y Dreth Gyngor sydd yn ymgorffori mewn Deddf yr hyn sydd eisoes yn weithredol drwy Reoliadau. 	Mewn Grym	Pennaeth Cyllid	Briffio Cyng. a Cab fel rhan o ymwybyddiaeth er gwybodaeth	Eisoes ar waith

Rhan 9 – Amrywiol	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rhoi statws gwarchodaeth prif swyddog statudol i'r Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd. 2. Diddymu y rhwystr ar Swyddog Monitro rhag bod yn Bennaeth Gwasanaethau Democrataidd. 3. Darpariaethau ynglŷn ag uno a dad-uno Byrddau Gwasanaethau Cyhoeddus. 	Mai 2022	Pennaeth Cefnogaeth Gorfforaethol Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol (Swyddog Monitro) i wneud addasiadau mandadol i'r Cyfansoddiad.		
--------------------------	--	----------	---	--	--